

Warszawa, dnia 23 czerwca 2015 r.

Poz. 865

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 10 czerwca 2015 r.

w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Xylella fastidiosa* (Well i Raju)²⁾

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1–4 oraz art. 20 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 621, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Xylella fastidiosa* (Well i Raju), zwanego dalej „organizmem szkodliwym”, w tym:
 - a) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
 - b) metody wykrywania i identyfikacji organizmu szkodliwego,
 - c) sposób wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się organizmu szkodliwego,
 - d) warunki prowadzenia produkcji oraz przemieszczania roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy, należących do rodzajów *Catharanthus* G. Don, *Malva* L., *Nerium* L., *Olea* L., *Portulaca* L., *Prunus* L., *Quercus* L., *Sorghum* L. i *Vinca* L., zwanych dalej „roślinami żywicielskimi”;
- 2) wymagania specjalne, jakie powinny spełniać rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, wraz ze wskazaniem wymagań, które powinny być zawarte w świadectwie fitosanitarnym, jeżeli rośliny te są wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przemieszczane przez to terytorium z państwa trzeciego;
- 3) rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy, które zaopatruje się w paszport roślin lub świadectwo fitosanitarne i poddaje się kontroli zdrowotności przed przemieszczeniem lub wprowadzeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. 1. Wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”, co najmniej raz w roku prowadzi obserwacje i przeprowadza kontrole roślin i produktów roślinnych w celu ustalenia występowania organizmu szkodliwego.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1261).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia decyzji wykonawczej Komisji 2014/497/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) (Dz. Urz. UE L 219 z 25.07.2014, str. 56).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 822, 907 i 1662 oraz z 2015 r. poz. 211.

2. W przypadku stwierdzenia występowania organizmu szkodliwego w wyniku urzędowej kontroli albo w przypadku otrzymania z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego informacji o stwierdzeniu występowania tego organizmu, potwierdzonego w wyniku urzędowej kontroli przeprowadzonej przez służby ochrony roślin tego państwa, wojewódzki inspektor wyznacza:

- 1) strefę porażenia obejmującą zasięgiem obszar, na którym stwierdzono występowanie:
 - a) roślin uznanych, na podstawie przeprowadzonych urzędowych kontroli, za porażone przez organizm szkodliwy,
 - b) roślin, które wykazują objawy porażenia przez organizm szkodliwy,
 - c) roślin pochodzących z tej samej partii co rośliny, o których mowa w lit. a lub b, oraz roślin, które miały kontakt z roślinami lub rosną w bezpośrednim sąsiedztwie roślin, o których mowa w lit. a lub b, jeżeli istnieje podejrzenie, że zostały one porażone przez organizm szkodliwy;
- 2) strefę bezpieczeństwa wokół strefy porażenia, której granica przebiega w odległości co najmniej 2 km od granicy strefy porażenia.

3. Wyznaczając strefę porażenia i strefę bezpieczeństwa, wojewódzki inspektor uwzględnia stopień porażenia roślin w strefie porażenia, biologię organizmu szkodliwego i możliwości jego rozprzestrzeniania się oraz obecność w sąsiedztwie strefy porażenia roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy, innych niż określone w ust. 2 pkt 1.

4. Odległość, o której mowa w ust. 2 pkt 2, może być ograniczona do nie mniej niż 1 km od granicy strefy porażenia, jeżeli:

- 1) wojewódzki inspektor, mając na uwadze w szczególności wyniki przeprowadzonej kontroli lub działania zwalczające organizm szkodliwy zastosowane bezpośrednio po stwierdzeniu jego wystąpienia, stwierdzi, że nie występuje ryzyko rozprzestrzenienia się organizmu szkodliwego poza obszar tej strefy;
- 2) zostały usunięte oraz zniszczone wszystkie rośliny, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 3) na podstawie badań laboratoryjnych przeprowadzonych w sposób umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie 0,1% stopnia porażenia badanych roślin nie stwierdzono organizmu szkodliwego w odległości 2 km od granicy strefy porażenia.

5. W przypadku wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa wojewódzki inspektor podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej administrowanej przez wojewódzki inspektorat ochrony roślin i nasiennictwa informacje o zagrożeniach, występowaniu oraz metodach zwalczania i ograniczania rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa*.

§ 3. 1. Wojewódzki inspektor może odstąpić od wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa, jeżeli organizm szkodliwy został wprowadzony na dany obszar:

- 1) z roślinami, na których stwierdzono jego występowanie, i uznał, że rośliny te zostały porażone przed wprowadzeniem na ten obszar, oraz
- 2) w pobliżu roślin, o których mowa w pkt 1, nie stwierdzono występowania wektorów organizmu szkodliwego.

2. W przypadku odstąpienia od wyznaczenia strefy porażenia i strefy bezpieczeństwa wojewódzki inspektor:

- 1) ustala źródło porażenia i wszystkie rośliny mające kontakt z roślinami uznanymi za porażone;
- 2) przeprowadza kontrole występowania organizmu szkodliwego na roślinach innych niż określone w ust. 1 pkt 1.

§ 4. 1. W strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa przeprowadza się działania zwalczające organizm szkodliwy i zapobiegające jego rozprzestrzenianiu się, w szczególności:

- 1) usuwa się i niszczy na obszarze strefy porażenia wszystkie rośliny:
 - a) uznane za porażone,
 - b) które wykazują objawy porażenia przez organizm szkodliwy,
 - c) pochodzące z tej samej partii co rośliny, o których mowa w lit. a lub b, oraz rośliny, które miały kontakt z roślinami lub rosną w bezpośrednim sąsiedztwie roślin, o których mowa w lit. a lub b, jeżeli istnieje podejrzenie, że zostały one porażone przez organizm szkodliwy

– w sposób zapewniający, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się organizmu szkodliwego;

2) niszczy się na obszarze strefy porażenia resztki powstałe w wyniku usuwania lub niszczenia roślin, o których mowa w pkt 1, a także drewno oraz resztki powstałe w wyniku prowadzenia zabiegów uprawowych, jeżeli istnieje ryzyko, że mogą one być porażone lub skażone przez organizm szkodliwy – w sposób zapewniający, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się organizmu szkodliwego;

3) stosuje się zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego.

2. W strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa wojewódzki inspektor:

1) ustala źródło porażenia i wszystkie rośliny, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1, które zostały wyprowadzone z obszaru, na którym została wyznaczona strefa porażenia – przed wyznaczeniem tej strefy;

2) przeprowadza co najmniej raz w roku kontrole występowania organizmu szkodliwego obejmujące badania laboratoryjne próbek pobieranych co najmniej z roślin żywicielskich należących do tego samego rodzaju co rośliny uznane za porażone oraz roślin wykazujących objawy porażenia, w sposób umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie 0,1% stopnia porażenia badanych roślin;

3) zakazuje sadzenia roślin żywicielskich organizmu szkodliwego w miejscach, które nie znajdują się w izolacji uniemożliwiającej porażenie roślin przez organizm szkodliwy lub jego wektory;

4) informuje podmioty prowadzące uprawę oraz obrót roślinami żywicielskimi przeznaczonymi do sadzenia innymi niż nasiona o zagrożeniach, jakie stwarza organizm szkodliwy, oraz metodach jego zwalczania i ograniczania rozprzestrzenienia się;

5) może podejmować inne działania niezbędne do zwalczania i zapobieżenia rozprzestrzenieniu się organizmu szkodliwego.

§ 5. Jeżeli w strefie porażenia i strefie bezpieczeństwa w okresie pięciu kolejnych lat nie zostało stwierdzone występowanie organizmu szkodliwego, w szczególności podczas kontroli, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 2, obszary objęte tymi strefami uznaje się za wolne od tego organizmu i zaprzestaje się na nich przeprowadzania działań, o których mowa w § 4.

§ 6. 1. Rośliny żywicielskie mogą być wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państw trzecich, w których stwierdzono występowanie organizmu szkodliwego, jeżeli:

1) zostały zaopatrzone w świadectwo fitosanitarne;

2) zostały uznane za wolne od organizmu szkodliwego w wyniku granicznej kontroli fitosanitarnej obejmującej:

a) ocenę organoleptyczną,

b) pobieranie prób do badań laboratoryjnych w sposób umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie u badanych roślin 1% stopnia porażenia – w przypadku podejrzenia porażenia przez ten organizm, w szczególności stwierdzenia objawów występowania tego organizmu.

2. Świadectwo fitosanitarne w rubryce „dodatkowa deklaracja” powinno zawierać informację o tym, że rośliny żywicielskie były:

1) uprawiane w miejscu produkcji zarejestrowanym i nadzorowanym przez krajową organizację ochrony roślin w państwie pochodzenia oraz położonym na obszarze wolnym od organizmu szkodliwego i jego wektorów, ustanowionym przez tę organizację zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁴⁾, przy czym nazwę tego obszaru należy wskazać w rubryce „miejsce pochodzenia”, lub

2) przemieszczane poza okresem lotu wektorów organizmu szkodliwego lub w zamkniętych pojemnikach lub opakowaniach uniemożliwiających ich porażenie przez organizm szkodliwy oraz jego wektory i przed ich wywozem zostały poddane bezpośrednio przed wysyłką urzędowej kontroli obejmującej ocenę organoleptyczną oraz badania laboratoryjne, w sposób umożliwiający z 99% prawdopodobieństwem wykrycie u badanych roślin 1% stopnia porażenia, oraz rośliny te były uprawiane w miejscu produkcji:

a) które:

– zostało zarejestrowane i było nadzorowane przez krajową organizację ochrony roślin w państwie pochodzenia,

– zostało uznane za wolne od organizmu szkodliwego i jego wektorów zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁴⁾,

⁴⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 4 – Pest Surveillance, Requirements for the establishment of Pest Free Areas, Publication No 4, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 15, poz. 151 oraz z 2007 r. Nr 73, poz. 485).

- b) w którym:
- rośliny te znajdowały się w izolacji uniemożliwiającej ich porażenie przez organizm szkodliwy,
 - były stosowane zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego,
 - co najmniej dwa razy w roku przeprowadzano urzędowe kontrole, w wyniku których nie stwierdzono objawów występowania organizmu szkodliwego ani jego wektorów lub jeżeli stwierdzono takie objawy, to w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych wykluczono występowanie organizmu szkodliwego,
 - rośliny te były co najmniej raz w roku wrywkowo poddawane badaniom laboratoryjnym w kierunku bezobjawowego porażenia przez organizm szkodliwy,
- c) w którego bezpośrednim sąsiedztwie były stosowane zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego.

§ 7. Rośliny żywicielskie uprawiane co najmniej przez część swojego życia na terenie stref, o których mowa w § 2 ust. 2, lub w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej na obszarach wyznaczonych zgodnie z postanowieniami decyzji wykonawczej Komisji 2014/497/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej bakterii *Xylella fastidiosa* (Well i Raju) (Dz. Urz. UE L 219 z 25.07.2014, str. 56) lub przemieszczane przez takie obszary mogą być przemieszczane do obszarów innych niż strefy porażenia i na obszarach innych niż strefy porażenia, wyznaczonych zgodnie z § 2 ust. 2, wyłącznie jeżeli:

- 1) zostały zaopatrzone w paszport roślin;
- 2) miejsce produkcji spełnia następujące warunki:
 - a) było uznane za wolne od organizmu szkodliwego,
 - b) znajdowało się w izolacji uniemożliwiającej porażenie roślin żywicielskich przez organizm szkodliwy,
 - c) wykonywano w nim zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego,
 - d) było poddawane co najmniej dwa razy w roku urzędowej kontroli, a wcześniej nie stwierdzono objawów występowania organizmu szkodliwego ani jego wektorów, lub – jeżeli stwierdzono objawy występowania organizmu szkodliwego – przeprowadzono testy i potwierdzono brak występowania tego organizmu;
- 3) zostały poddane corocznym wrywkowym urzędowym kontrolom, w wyniku których wykluczono bezobjawowe występowanie organizmu szkodliwego;
- 4) w pobliżu miejsca produkcji wykonywano zapobiegawczo zabiegi zwalczające wektory organizmu szkodliwego;
- 5) były transportowane poza sezonem lotów wektorów organizmu szkodliwego lub w zamkniętych pojemnikach lub opakowaniach, co uniemożliwiło zakażenie tym organizmem i wektorami;
- 6) podmioty prowadzące ich uprawę były wpisane do rejestru, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, lub miejsce produkcji było zarejestrowane zgodnie z przepisami danego państwa członkowskiego wdrażającymi postanowienia przepisów Unii Europejskiej dotyczącymi obowiązków producentów i importerów roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów i ustanawiającymi szczegóły rejestracji dla ich producentów.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *M. Sawicki*